1874. VI. évfolyam. 51. szám. Csütörtök, márczius 12.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve:
Egy évre 10 frt — kr. ½ évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ Egyes szám 10 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: *Főpiacz, Vecsey-ház földszint* a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben:
Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél.— Egyébütt a postahivatalok utján.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A DEBRECZENI BALOLDALI PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.
Bélyegdij: minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér“-en megjelenő közlemény öthasábos sorra 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugy szintén kéziratok sem adatnak vissza.

Ki lesz a győztes?

*** A válság zavaros ügyei közt jól esett lelkünknek azon hir, melyet Jókai lapja után mi is közöltünk Tisza Kálmán fogadtatásáról. Kellemesen hatott az reánk, s mégis megvolt bennünk az önzetlenség, hogy kételkedjünk annak megtörténtén, a mit szerettünk volna.

Ki is hinne jót a mai világban?!

Mily nagyszerü is lehetett fejedelmünk ajkairól hallani amaz igéket, hogy az önálló magyar nemzeti bank alapitásának mi sem áll utában, ha a nemzet azt létesitni akarja.

Hiszen eddig a jobboldal, ez az élhetetlen, gyáva többség mindig azt kiabálta ellenünk, hogy ő felsége nem szentesitné azt a törvényt, a mit erre nézve elébe terjesztenének.

Van is okunk hinni, hogy ama közlemény eme része hiteles, annyival inkább, mivel mind e pillanatig megczáfolatlanul áll az.

Most a király tesz tul a magyar képviselőház többségének szabadelvüségén, ha ilyenről lehet még szó.

Egyébiránt nem először történik ez már. Emlékezzünk csak, midőn ez a magyar többség megtagadta az erkölcsi elismerést is a magyar szabadságharcz magyar vitézeitől, akkor előállt a király s a nemzet koronázási ajándékát visszaadta azoknak a vitézeknek, kiket saját nemzete megvetett, holott azok nem tettek egyebet, mint hogy a muszkacsorda és az osztrákok ellen védték hősiesen ezt a szép hazát a mi számunkra.

Ez volt királyunk első jó tette, mióta I. István király koronája ragyog fején. A második a bank létrejötte leend, a mit egyedül neki köszönhetünk, ha ugyan létesittetni fog.

Kérdésbe tehetjük itt, hogy vajon nem látná-e ő felsége jónak az ellenzék programmja többi részének teljesitését is?

Nem tudjuk, mert hiszen erről még nem beszélt vele senki.

Lehet most öröm Izráelben a felett, hogy a nov. 7-kei határozat már megtermette a — nemzeti bankot. Nem kételkedünk, hogy azon a párt a „taktika“ vivmányának tulajdonitja a felség eme nyilatkozatát. Hiszen a párt közlönye azt is a nov. 7-kei határozat vivmányaként rója fel, hogy királyunk beszédbe állott Tiszával.

Tagadjuk mi, hogy el lehetne igy vakitni a felséget. Ama királyi nyilatkozat a benső meggyőződés hangja volt, a mely, ha nem élt volna már rég a legmagasabb férfiu lelkében, bizonyára nem szülhette volna azt nehány ember ügyetlen taktikája.

Az ellenzéknek, az elvhü ellenzéknek adott elégtétel az a nyilatkozat, azon rágalmak ellenében, a miket a jobboldal a bank és más kérdésben elég könnyelmüen ráhalmozott.

Ebből is látható, hogy a magyar elvhü ellenzék nem kiván oly lehetetlenségeket, a mik ne teljesittetnének, ha a nemzet országgyülési többsége által nyilvánittatnának azon óhajok.

De más vigasztalás is rejlik számunkra ama királyi nyilatkozatban.

Meggyőződhettünk e tényből fejedelmünk alkotmányos érzülete felől.

Láthattuk, hogy a király tiszteletben tartja a nemzet többségét s annak minden határozatát. Nyilt czáfolat ez azon pulya rágalomra, a mit a jobboldal örökösen szórt ellenünk, hogy a király nem engedné az ellenzéket többségre jutni, s ennek győzelme esetében kész volna az országgyülést feloszlatni, s az egyeduralmat hozni be Magyarországon.

Innen látszik, hogy nem volt szükség a nov. 7-kei határozatra, mert a király közelébe egyenes uton is el lehet jutni, csak egyszer a nemzet egy része ne engedje magát megvesztegetni azok részéről, a kik a hatalmat csak azért szeretnék örökösen kezökben tartani, hogy önnön hiuságukat elégitsék ki.

Sokszoros erőt merithetünk mi, elvhü ellenzékiek a király érintett nyilatkozatából a további küzdelemre.

Csak értse, kellőleg fogja fel azt a nemzet többsége is.

Mert e nyilatkozat biztositék nekünk, hogy az ellenzék győzelme a legmagasabb helyről nem gátoltatik.

— **A helyzet képe.** A király tegnap délben meglátogatá Deák Ferenczet, közölvén vele az uj miniszteri névsort is. Midőn a felség Deák szobájából távozott, arczán mély meghatottság látszott. — Ugyancsak tegnap délelőtt előbb Szlávit, majd Wenckheimot fogadá a király. Erősbödik a hir, hogy az uj kormányelnök Wenckheim lesz, s ha igy történik, ez — mint mondják — annyit jelent, hogy a nem névleges, de tényleges miniszterelnök Tisza Kálmán lesz. — Kihallgatáson voltak még tegnap ő felségénél gr. Apponyi György és Fejérvári báró, honvédelmi államtitkár. Az uj kormány kinevezését minden nap várják, s meglehet, hogy az ellenzék egykori vezére már e hét végén a piros bársonyszékből felel az ellenzék interpelláczióira, a mikből már egy tuczat van készen egyes képviselők zsebében, azon esetre, ha Tisza miniszter lesz. A válság megoldását hátráltatta Sennyei magatartása, kit az uj kabinetnek szerettek volna megnyerni, de bizony Sennyey csak elnök szeretett volna lenni, azonban az ő országa még nem e világból való. — A „Hon“ Tisza K. óhajára kinyilvánitja, hogy Tisza ugyan elvbarátai előtt nem tartá eltitkolandónak, a mit nyilvánitott a királynál, de a „Hon“ közleménye hiányosan adta vissza Tisza előterjesztését. Itt nincs megczáfolva az, a mit a király mondott Tiszának a bankkérdésről. Azt tehát már ténynek vehetjük. Szemlénket azzal végezzük be, hogy az uj kormány kinevezésének hirét távirati uton minden perczben várjuk.

— **Márczius 15-két** Aradon és Kolozsvártt is megünnepelik.

— **Szatmárt** a 48-as kör márcz. 15-én „függetlenségi kör“ nevet vesz fel. Véleményünk szerint jobb lett volna bevárni, mily nevet vesz fel az országgyülési egyesült ellenzék? Az nem használ az ügynek, ha minden városban külön nevet választanak.

— **A „Hon“** tegnapi esti lapjában oly sajátságos állást foglaló vezérczikk jelent meg, melyre nézve meg nem állhatjuk, hogy némi észrevételt ne tegyünk. Ha a czikk azt mondaná, hogy a lap állása koaliczionális miniszterium irányában ellenzéki állást foglal, azonban a kormányt minden oly esetben támogatni kész, mely ellenzéki elveivel összeütközésbe nem jött, — ezt értenők. Hanem midőn azt olvassuk, hogy a kormány irányában „szabad kezet“ tart fen magának, holott azelőtt kijelentette, hogy a koaliczionális kormány ellenébe is ellenzéki állást foglal el, — s e szerint ugy látszik, hogy egyszer kormánypárti, másszor ellenzéki állásra fogja magát elhatározni: ezt már valóban nem értjük. S megvalljuk, hogy e kétalakiság a szilárd politikai öntudatos müködés rovására esik. Mi a „Hon“-tól azt vártuk, hogy komolyan s határozottan nyilatkozzék s két felé egyszerre ne kacsintgasson!

— **A vacsorapárt,** mely 40 jobboldali vitézből áll, elhatározta, hogy a válsággal szemben csak figyelő állást foglal el, de bele nem szól. Alkalmasint észrevette, hogy a — szőlő még nem érett meg — Lónyai számára.

— **A 9-es albizottság,** bár éjjel is folytatja müködését, e hét végénél előbb nem igen végzi be teendőit.

— **Több jobboldali képviselő** deákpárti értekezletet akar összehivni, a mely állást foglalna a koalicziő irányában. Mi feleslegesnek tartjuk ezt, mert hiszen a jobboldal ugy is támogatni fog akármiféle kormányt, mig a hatalom a kezében van, ha Bergengócziából hoznak is bele a kormányférfiakat.

— **Simor magatartása.** A „Hunnia“ szivesen elfogadja a czáfolatot azon közleményére, a melyben Simor herczegprimásnak a királylyal történt találkozását irja le, ha a czáfolók előbb a következő kérdésekre megfelelnek: Honnan van az, hogy a kathólikus klerus alsó köreiben egymást érik a tüntetések és tiltakozások Deák egyházi programmja ellen anélkül, hogy a püspöki kar, mely nem tür soha nézeteivel ellenkező ily demonstrácziókat, — bármi módon gátolni vagy korlátozni igyekeznék ezen az egész hazára nézve válságos mozgalom terjedését. 2. Nemcsak hogy ezt nem teszi, de elnézi, hogy e veszedelmes kerületi gyüléseken az egyházfő haragjával terrorizálják az aláirni vonakodó ellenvéleményü tagokat, a kik közt a mi tudósitónk is följelentetett illető főnökének. Ha a primás a Deákféle egyházi programm lényeges pontjait nem ellenzi, egy szavába kerül a főnebbi nyilatkozatokat elnémitni, a Deákpártot és a kormányt pedig sulyos felelőség terheli, hogy a magyar főpapság e szabadelvü érzületét ismerve, hónapokon át semmit sem tett, hogy Deák Ferenczek az egész nemzetnél zajos viszhangra talált programmjából akár csak egy betü is valósággá, törvénynyé legyen.

— **Az 50-es évek** két grófját, Csekonics Jánost és Gyürki Ábrahámot a király e méltóságukban ujra megerősité.

Kossuth és skót barátai.

Egy glasgowi lapból az „Ellenőr“ következő két levelet közli:

„Uram! Charles Galpin ur leveléhez, melyet a tisztelt számüzöttre vonatkozólag a londoni „Times“-ben tett közzé, nem szükség egyetlen szót sem csatolni glasgowi barátjainak, akik már hónapok óta tudakozódtak e tárgyban. Tudták, hogy Kossuth nem gazdag, de tudták azt is, hogy vele van két kitünő fia: s mióta 1859-ben elhagyta Glasgowot, tudomására volt, hogy csak érintenie kellene a pénz elfogadását. Egy hosszu igen érdekes levele van glasgowi barátainak kezei közt e tárgyról; de a mennyiben e levél egyenesen „magán“ levélnek van jelezve, megkereszték egy tudományos barátukat, engedné át közlés végett a hozzá ugyanazon postával érkezett levelet, mely meg fogja bizonyitani, hogy a nagy hazafi szellemi eröi egyátalán nem fogyatkoztak meg, s keze irása is ép oly biztos és tiszta, mint legjobb napjaiban. A levél ez:

„28 Via Bertholet, Turin.

Február 28. 1874.

„Tisztelt uram! Nagy örömömre szolgál értesithetnem önt, hogy becses ajándéka, a szép skót tengeri növénygyüjtemény, mit nekem küldött, sértetlenül megérkezett; s most herbariumom diszét képezi, mely számra nem gazdag bár (alig 4500 faj az egész), de nehány száz példány kivételével, melyet hazámból kaptam, egészen a magam gyüjtése, osztályzása és rendezése, a vigasztalás gazdag forrását nyujtja a számüzött hanyatló éveinek magányában.

Valóban nem tudok szót találni hálám és lekötelezettségem kifejezésére értékes s izléssel rendezett ajándékáért és a gyöngéd modorért, melylyel ez ajándékban részesitett.

Van valami sajátságosan megillető a skót jellmben. Mig egyrészről csodálatot követel rendületlen állhatatossága közügyekben ugy, mint magánosakban, másrészről delejes befolyással van a szivre jó szivüségének minden fitogtatástól mentes gyöngédsége.

Közel tizennégy éve mult, különös conjunkturák előestéjén, melyek oly gazdagok valának kecsegtető igéretekben, és rám nézve legalább, — nem, nem rám nézve, mert nem volt nekem személyes czélom, — de hazámra nézve oly szomoru csalódást eredményeztek, — epedő isten hozzádot mondtam Skóczianak, melyet összehasonlithatatlan jóakaratáért, mely soha ki nem fáradt hontalanságom boruját felderiteni, méltán neveztem, és nevezem ma is második hazámnak.

Tizennégy év nagy idő az embernek adott arasznyi életben, és az eseményeknek hazafiui aspiratióimmal oly ellenséges áramlatában, a vigasztalan hazafiui bánat nehéz terhe alatt és saját elhatározásomnál fogva, mely következménye választott jelszavamnak: „Törhet, de nem hajlik“ — mind e hosszu idő alatt nem éltem, én csak tengödtem oly alkalmas módon arra, hogy szerény nevemet a feledés takarja el, szinte nem csodálkoztam volna, ha e név egészen kitörlődik mindazok emlékezetéből, akik muló érdekkel voltak nem annyira igénytelen személyem, mint inkább a nagy esemény iránt, mely mult palyafutásommal össze van füzve.

És különösen Skócziában lett volna igen természetes elfeledtetésem; Skóczián, hol John M'Adam ur, leghivebb és legjobb barátaim leghivebbje és legjobbja kivételével, mind e hosszu idő alatt egyátalán senkivel sem volt érintkezésem. Önök, biztosan tudom, elhiszik nekem, ha mondom, hogy megkérvén kedves barátomat, tájékozzon az iránt, mi módon és mi áron szerezhetnék herbariumom számára skót algae gyüjteményt, — elhiszik, mondom, hogy nem gondoltam ajándékra.

A dolog az, hogy — szomoru aggkorom üres óráit a „természet“ örök rejtelmü csodás könyvének olvasásával töltvén, — midőn e kéréssel fordultam barátomhoz, csak az a kivánság vezérlett, hogy havasi és magyar flórámhoz a skót tenger kincseiből is csatoljak valamit, mert óhajtottam, hogy Skóziáról suttogjanak nekem s viditsák fel örömtelen öreg szivemet, a drága öreg névhez füződő emlékek felébresztésével.

E kivánságom teljesedését a pénzkérdéstől tartottam függőnek, mert nincs sok költeni valóm, és igy nem is rendeltem meg egyenesen a gyüjteményt, csak tudni kivántam, mennyi költséggel járna?

De a mit én tisztán üzleti dolognak tartottam, feltéve, hogy szegényes eszközeim megengedték volna beleboesátkozni. M'Adam ur és ön uram, ugy fogták fel, mint szeretet és gyöngédség dolgát. Értesültem, hogy midőn jutalomról beszéltek az ön és azok részére, kik e fényes gyüjteményhez hozzájárultak, az volt választa, hogy ha valami uton szolgálhatnak nekem, (ki már rég elfeledve hittem magamat) az elég jutalom. És mikor felnyitottam a gazdag kötet, a „mélység kincseinek könyvét“ az ajándékozók nevei helyett csak e gyöngéd feliratot találtam: „Skót barátoktól Glasgow, 1874.“

Mindez nem lepett meg, hiszen régóta tudtam, hogy állhatatosság és gyöngédség legfőbb vonásai a skót jellemnek. De ha meg nem lepett, meghatott mélyen.

Nem pusztán ajándék, szerető vigasztalás volt az, mit önök nekem szántak. Köszönet az ajándékért, és legyenek megáldva a vigasztalásért. Amazt örömmel, ezt igaz háladatossággal fogadom. Igaz barátjuk

Kossuth.

Ausztriából.

Lembergben a lengyel klubb elhatározta, hogy a delegáczióba ruthen követeket is fog választani.

A görög egyesülteknek Orosz-lengyelországban üldöztetése miatt, a lengyel követek gróf Andrássit interpellálni akarják.

*

Az osztrák országgyülésben egy napi erős vitatkozás után az előterjesztett egyházi törvényjavaslat, részletes vita tárgyaként elfogadtatott. A vita alkalmával elmondottakból kitünt, hogy az ultramontánok állása tarthatatlan; hogy a kormány részéről is igen jól tudva vannak azon fondorkodások, melyek a Róma vazallusait izgalomban tartják. De kitünt még, és a kormánynak kedves okulást szolgáltathatott a követek két harmadának, 224 férfiunak egyhangu szavazata, az előterjesztett törvényjavaslat mellett, melyre, ha a megkezdett szabadelvü irányban fog jövőben is eljárni, mindenkor számithat az a kormány, melynek nevében kimondatott, hogy nem fogja eltürni, „miszerint az isten szolgái az ország törvényeinek ellenségei legyenek“, mely kinyilatkoztatá, hogy azokat „kik Osztrák-Magyarországot — Róma prefekturájává szeretnék aljasitani, van elég bátorsága megzabolázni“ — a legszebb jövőre számithat, és megnyert hiveiben e téren nem fog csalatkozni.

Vidéki élet.

Hadház, márczius hóban.

H. Hadházon 1874. márczius 21-ik napján a vendéglő táncteremmé alakitott nagytermében a szervezendő nőegylet pénztára javára a helybeli nők által zártkörü táncz-vigalom tartatik. Szinay Gyula jegyző. Poroszlay Pély Johanna rendezőségi elnök.

Felülfizetések hirlapi nyugtázás mellett köszönettel vétetnek.

A rendezőség — a felesleges költekezés elkerülése okából — elhatározta maga részéről az egyszerü kalikó öltözék viseletét, s reményét fejezi ki az iránt, hogy a vendégek közül is többen követendik a jó példát.

Nagy örömére leend a rendezőségnek, ha a tánczosnők méltóztatnak magukkal boritékba zártan — egyszerü kárton férfinyakkendőcskéket hozni, s egy hasonszinü s kelméjü kisded csokorkát saját öltönyökhöz tüzve viselni. — A lezárt nyakszalagocskák darabonként 20 krajczárjával, — a jótékony czélra, — férfiaknak árultatni fognak, kik is szünidő után a 2. számu táncczot — a vett nyakkendőcskével hasonszinü, s kelméjü csokorkát viselőnővel fogják táncolni, — mi czélból e táncz az engagirozásnál szabadon hagyandó. Jegyek a bál-napján a pénztárnál válthatók. Kezdete 8 órakor. Belépti dij 1 frt.

Nagybánya, márczius 10-én.

Eltemettük a farsangot, most beállott a vezekiés idénye, vezeklik az ország, vezekel a családfő, ki a farsang vigalmai után hosszu fizetetlen kontóval tiszteltetik meg, vezekleni kellene a kormánynak, különösen a 17 millió vasuti kölcsönt megszavazó, s ez országot ezen müveletével szegényebbé tevő képviselőknek.

Bizony, bizony mondjuk, sok mindent végeznek ott fenn, mit nem kellene, s nem idő szerü, és sok mindent nem végeznek, a mi kellene.

TÁRCZA.

„VÉSZMADÁR.“

— Regény a tengerészéletből, három kötetben. —

Irta a „Rockingham“ szerzője.

Harmadik kötet. — VII. rész.

(80-ik folytatás.)

Azonban minden gondoskodás haszontalan volt. Sem a rabszolgákat, sem más szolgálatban levőket hallgatásra birni nem tudtak. A szobából kihalló lárma bizonyitá, hogy a hir már odáig jutott. Mrs. Darcie rendkivül roszul lett és Nora hasonlóképen. Kedves barátnéjök, mrs. Vaughan, nem akará őket elhagyni, és, mint mindig, ugy most is legbensőbb gyöngédséggel vigasztalá őket szomoru helyzetökben.

VIII. rész.

A „Vészmadár“ elveszéséről keletkezett hirnek eredetét kipuhatolni lehetetlen volt. Az egész város arról beszélt, de hogy ki hozta a hirt, senki sem tudta. Tudva volt, hogy Afrika belsejéből gyakran érkeztek Capstadtba igen fontos hirek, de legtöbbször hamisak voltak, és ha néha volt is bennök valami igaz, az oly elferditett minőségben beszéltetett, hogy alig lehetett ráösmerni.

Valószinü volt, hogy az északi partokon valahol ütközet lehetett, és annak eredménye, mire a Cap földre érkezett, annyira megnagyittatott, hogy, mint bizonyos tényt beszéltek két hajónak elveszését, melyek egyikének nem más, mint az ösmeretes „Vészmadár“ állittatott.

Azok, kiket a „Vészmadár“ hogy léte közelebbről nem érdekelt, hamar elfeledtek a hirrel, és már rá sem gondoltak; de Darcie-ék s az ő közelebbi barátai, habár a remitó hirt nem hitték is egészen, még is kinos aggodalmat szenvedtek.

A lázas állapot apronkint csillapult s habár mrs. Darcie még mindig nem vágyott társaságba, némileg megnyugodott.

Szegény Nora már napkeltekor mindig a távcsőnél volt, figyelése azonban haszontalan volt. Ehez járult még azon gyötrő bizonytalanság, hogy mit fog mondani a tábornok az ő Herberttel való viszonyára, melyet még nem tudott. Egy délután, mikor mrs. Vaughan a leányokat kocsikázni vitte, jó alkalom nyilt az eddig titkolt viszony feltedezésére.

— Hála istennek, édes Annám, — mondá a tábornok nejének, midőn a szobába, hol a távcső volt s hol a nők rendesen tartózkodtak — az átkozott délnyugoti szél, mely mindnyájunkat annyira nyugtalanitott, valahára megszünt. Épen most láttam a leányokat, mrs. Vaughannal elkocsizni, és ha te velök mentél volna, én is ki lovagoltam volna. No de igy meg magunkban beszélgethetünk.

Mrs. Darcie kezét nyujtá neki és könnyezett. A megpróbáltatás perczei vártak reá, egy kinzó kötelességet kellett teljesitenie, melyet a késlekedés még gyötrőbbé tett.

A tábornok nejének levertségét és zavarát jól látta, de oka felől tévedésben volt.

— Légy jó reménységgel Annám, — mondá szeretetteljesen — én beszéltem a tengernagygyal, és ő arról biztositott, hogy a hajó és kedves fiunk sorsa iránt semmi aggodalma sincs, és hogy az még nem is igen jöhetett eddig meg. Azt mondá, hogy egy hajó fog jönni, mely a „Vészmadár“-at felváltja; mivel annak Angliába kell menni. Egyszersmind felszólitott, hogy Darby felől határozzunk, ki a szerint, a mint neked tetszik, haza mehet, vagy itt marad a zászlós hajón.

— A tengernagy igen jó, — mondá mrs. Darcie — és, Charles, a hallottak után nem aggódom többé annyira a „Vészmadár“ iránt; de mikint tudod, sokkal több van koczkáztatva, sem hogy én egészen nyugodt lehetnék.

Minden bátorságát összeszedte, hogy szándékolt közlését előterjessze; férje előtt még soha semmi fontos ügyet el nem hallgatott, és annak gyermekei iránt táplált óhaját s nézeteit soha sem szóval, sem tettel nem akadályoztatá.

A tábornok fürkészőleg tekintett reá.

— Anna! — mondá — ujonnan keletkezett reményedet, nem igen igazolja arczod.

— Már többször ugy tünt fel nekem, mintha tégedet valami lelki aggodalom gyötörne, és pedig még mielőtt a mostani hirt hallottuk volna; de betegséged és gyengélkedésed miatt, nem akartalak azzal terhelni, hogy mindazon szenvedésekről, melyeket kiállottál, engem körülményesen értesits. Most azonban, ha jobban érzed magad, kérlek légy szives nekem megmondani; mi aggaszt téged annyira, talán megvigasztalhatlak tégedet.

— Azt akarom, azt fogom tenni. — mondá egész mohósággal — a szivem majd meg hasadt már, hogy azt eddig nem mondtam, de nem volt elég erőm azt teljesitni.

A tábornok nejének nyugágyához ült, hogy őt segitse és a mennyire lehet az erőltetett beszédtől megóvja. Titkos aggály volt arczán észlelheto, de különben a jóság és szeretet látszott egész valóján.

— Charles, — mondá neje egykissé neki bátorodva — eddigelő lehetetlen volt nekem, az utóbbi utazásunk alatt szenvedett ijedelmek és bajok miatt, a midőn távolietedet is nélkülöznünk kellett, — hogy a velem s kedves leányunkkal történteknek egyik lényeges részét veled tudassam. Idegenek között voltam; de mennyi hálával tartozunk azon idegeneknek? Első aggodalmainkat, a rablók megjelenését, azok támadását, és azon vad s kietlen vidéken, a mi éjjeli vizsavonulásunk alatti oltalmaztatásunkat, néked már elbeszélték s elképzelheted, hogy mit kellett szenvedni nőidnek, midőn kedves gyermekei a legnagyobb s oly vezedelemnek voltak kitétetve melyhez képest a halál szerencsésnek mondható.

A tábornok az előadástól mint egy megkábult, s kezét homlokára nyomta.

— Alig mult el ezen jelenet, — folytatá mrs. Darcie — s alig voltunk a biztosnak tetszö helyen, midőn ismét lövések által ijesztetének meg, és a barlang melybe bevonultunk a rablók kezeiben volt. Oh, Charles! ha azon pillanatban volt érzelmeimről neked kello fogalmat adhatnék!

A tábornok elsápadt, és gyöngéden szoritá meg neje kezét.

— Fohászkodánk, és minden földi segitséghezi reményünk elveszett, habár az, mikint tudod, igen közel volt. Egy gonosztevő épen reám emelte kését, a másik Norát támadta meg, midőn a „Vészmadár“ által kiküldöttek kiáltásait meghallók, és mr. Herbert saját életének koczkáztatásával segitségünkre jött.

— Ő valóban igen derék ember, — mondá megindultan a tábornok.

(Folyt. következik.)

Sok hasonlatosságot találunk az egykori feltuvalkodott zsidó nép, s bizonyos párt között, midőn az nagysága igazolásául a Bábel tornyát építette, s nyelvöket az ur összezavarta; bár annak következménye a teljes szétoszlással mihamarabb ezeknél is bekövetkeznék.

Most éli az ország a válság napjait, azért várjuk türelemmel a kibontakozást, hiszen a magyar embernek a béketürés főjellemvonása. Beszéljünk magunkról.

Három jótékony czélu tánczvigalmunk volt, s eredményében mindhárom sikerült, de a nők részéről ott kifejtett fény, sehogysem állott egyensulyba jelen nyomasztó helyzetünk s fizetési képtelenségünkkel, de a mai czivilizált kor azt kivánja, ha a család utána tönkre megy is hogy a fénynek, a ruhabeli pompának meg kell lenni, mert különben lenézik, megszólják, és némely lap buzgó báli tudósitója nem találja azokat virágcsokrába beilleszthető virágoknak.

Mükedvelőink folyó hó 8-án megkezdték a „Házasság“ czimü vigjátékkal jótékony czélu előadásaikat.

Közszeretet, s tiszteletben álló derék lelkészünket, Gulyás Lajost azon megtiszteltetés érte, hogy az e hóban a szatmári hegyen megtartandó egyházmegyei gyülésen leendő templomi egyházi beszéd tartására ő lett felhiva, mit egész készséggel el is fogadott.

Van nekünk köziskolánk is, de ez csak annyiban községi, hogy a város fizeti a tanitókat saját penztárából, de többire a belépőt „dicsértessék a Jezus Krisztus“ köszöntéssel fogadja, és a feszülettel ékeskedő iskolája által nagyon hasonlit egy gazdag felekezet iskolajához.

Szépen bontakozunk ki a fagyos téli ölelő karjaiból, nem felhetnek az alvidék lakói, hogy a vizár elönti, éjjel fagy, nappal a legszebb tavaszi nap olvasztja a havat: vetéseink jól teleltek, szőlőhegyeinken a tavaszi munka megkezdetett, s mindenfele mozgás, és élet mutatkozik, de most még elég, ha a munkás nép kenyerét megkeresheti, a gazda pedig, hogy a munkabért fizetheti, nemhogy a még mindig nyakunkon lévő költséges adóvégrehajtónak is ezeknek megvonásával jutt thasson.

— Ő. —

Az ujpesti forradalom.

Ujabb részleteket közöl az „Ung. Lloyd“ az ujpesti zavarról. E szerint a főszereplő: Kálmán czigány már elfogatott, ennek külsője igénytelen. A nevezett lap még ezeket beszéli: Beniczky jegyző neje, miután a háztetőkön át szerencsésen Kardos asztalosmester házába menekült, ez által eleinte koporsóraktárában rejtetett el. Később parasztnőnek öltözvén, kosarat fogott és az esthomályban Kratovics József asztaloslegény kiséretében elhagyta a házat. Egy utczasarkon nagy veszélyben forgott; nehány zavargóval találkozott, kik élesen megnézték. Gyorsan észrevevé magát, s e szavakkal fordult kisérőjéhez: „Pista, kár, hogy ma nincs verkli Ujpesten, különben tánczolni mennénk.“ E csellel elámitá az illetőket és szerencsésen elmenekült. Ehrenwald háztulajdonosnő különös lélekjelenlétet tanusitott. Pinczéjében nyolcz ember volt elrejtve, a házkapu pedig zárva volt. Nemsokára vad tombolás hangzott a ház előtt, és a tömeg a kaput betörni készült. Ehrenwald asszony erre maga nyitá fel a kaput, és Kálmán czigánynyal állt szemközt. „Az asszonynál emberek vannak elrejtve, hol vannak? Adja ki őket, különben házából egy kő sem marad meg a másikon?“ — „Én nem tudom, hogy mit akarsz“ — felelt a nő nyugodtan a czigánynak — „nálam senki sincs elrejtve.“ Ekkor Kálmán hozzá hajolva, e szavakat sugá fülébe. „Asszony! én bizonyosan tudom, hogy nálad vannak. Add ki szép szerivel, és neked semmi bajod sem lesz.“ — „Nem megmondottam már, hogy nálam senki sincsen. Jer és keress magad.“ A czigány beszaladt a kertbe, és ott meglátta a szökevények lábnyomait. „Ah, most megfogtalak, itt vannak“ kiáltá Kálmán, és szólitá a tömeget. Ez azonban már tovább vonult, a czigány utána sietett, és a keresettek meg voltak mentve.

— **Külföldi rövid hirek.** A poseni másodfoku biróság Janiszerszki püspököt, ki egy vallástanárt kiközösitéssel fenyegetett, 300 tallér birságra, vagy két havi börtönre itélte. — A franczia nemzetgyülés 45 monárkhista képviselője inditványozza kimondatni, hogy Gambetta a conliei tábor rosz szervezése által politikai czélokat akart elérni. — A spanyol köztársasági elnök, Serrano Sommorostróban erősitéseket kapott, a hadmiveletek folytattatnak; a hadsereg szelleme és fegyelme kitünő; a kormány Bilbao miatt, mely erősen védi magát nem aggódik; pedig Don-Carlos Bilbao bevétele után akarja magát királylyá koronáztatni. — A német szövetségtanács elhatározta, hogy az 1875. végéig a forgalomból kivonandó papirpénz helyett öt, 25 s 50 markról szóló kincstári utalványok adassanak ki 120 millió mark értékben: ezzel a papirpénz forgalma 27 millióval csökkenne. — Oroszországban a zsidók anyakönyvei polgári hatóság által vezettetnek, az átalános hadkötelezettség behozatalától kezdve, mert a rabbik nem megbizhatók.

UJDONSÁGOK.

* **Az uj kormány megalakulásának** nagy feszültséggel néznek eléje városunkban is. Tisza Kálmán személyisége s kiváló egyénisége ha valahol a hazában, bizonyára városunkban éber figyelem tárgya különösen most, midőn arról van szó, hogy ő belép-e a kormányba? Eltekintve a pártállással együtt járó tekintetektől, mindenesetre hizelgőnek tartják Debreczenre, ha egyik képviselője a kormányzás gyeplőjét veheti kezébe. S remélik, hogy ha ő csakugyan miniszter lesz — városunk minden oly ügyének előmozditására kétségesen közre fog működni, a melynek elintézése országos érdekekkel nem jön ellenkezésbe. Igen jó hatást tett Tisza Kálmánnak ő felsége előtt a közjogi egyezkedés felsülvizsgálására vonatkozott előterjesztéséről szóló hir. Azonban, kétségtelen, hogy a kilátásba tett vivmányok értéke sokkal nagyobb becsesel birandott előttünk, ha Tisza Kálmán most is, mint a 6 éven át dicsőséggel küzdött tömör ellenzék vezére állana előttünk, ki „törhet, de nem hajlik!“

* **A helybeli tornaegylet** f. évi márcz. 15-én délelőtt 10 órakor a főiskolai tornateremben közgyülést tart. Tárgyai: küldöttségi előterjesztés a pénztári számadás vizsgálatáról, évi jelentés, tisztujitás, stb. Debreczen, 1874. márcz. 12. Az elnökség.

* **Szinház.** Jövő szombaton adatik „SZINPADI HERCZEGNŐ“, opera. E szinpadon először.

* **K. Tóth Mihály** ref. lelkészünk segédlelkésze Mészáros Gyula időközi lelkészül Karczagra választatott meg a ref. egyháztanács által, helyét itt Tóth Miklós foglalta el.

* **A holnapi felolvasásra**, mely a városháza nagy terméhen tartatik, ismételve felhivjuk a közönség figyelmét. Ez alkalommal Domokos Kálmán tart felolvasást.

* **Gergely napja**, mely rendesen zivatart szokott hozni, most igen jól viseli magát. Az előbb dühöngött szél megállott, s a termékenyitő havas eső reménynyel tölti el gazdáinkat. Ideje is volna már, hogy a természet éreztetné velünk jótékonyságát a sok mostoha csapás után.

* **Jövő vasárnap** Bogyó a „Szép juhász“-ban több debreczeni népdalt fog énekelni; előadja azt a dalt is, a melylyel Odry a fővárosi irók és müvészek közelebbi estélyén oly nagy hatást keltett. Boggyóról szólva, megemlitjük, hogy az ő szerződtetése még mindig függőben van. A szinügyi bizottság a nagy közönség meleg óhajának tenne eleget, ha őt több évre szerződtetné. Énekesekben igen szegények vagyunk, a mi meglátszik a nemzeti szinházon is. Jó lesz tehát idejekorán biztositani magunkat.

* **A ref. egyháztanács** jövő vasárnap délelőtt 10 órakor közgyülést tart. Tárgyak: Három fi és két leánytanitó választása, az egyház belrendezési szabályzatának megerősitése s egyéb folyó ügyek. Ugyanezen egyháztanács gazdasági bizottsága szombaton délután 3 órakor ülést tart.

* **Az erdőégés** mostanában napi renden volt. Meggyuladt a közeli napokban az erdő a Guton, Apafáján, Bánkon, Halápon, Fancsikán; legnagyobb mértékben pusztitott a tüz a Bánkon, hol mintegy 20 holdnyi tér perzselődött meg, s itt a fiatal fák is áldozatul estek.

* **Ez is jó.** A főváros hatóságától érkezett a minap ide „egy hivatalos“ levél, a melynek czimzetén ez állott: „Debreczenbe, Barsmegyébe.“

* **Debreczen városát** az állandó katonai felülvizsgáló bizottsági kerületek megalakitásánál a kormány Nagyváradhoz csatolta, a város pedig kérvényez, hogy Szatmárhoz csatoltassék, mivel az ide közelebb van, s igy az utazás olcsóbb.

* **Irodalom.** Sajtó alatt van, s legkésőbb május hó utóljan meg fog jelenni a helybeli részvénytársulati könyvnyomdában a Dánczigban (Németország) elhalt hires br. de Manx keresztfiának, **„Szájas Péternek Mulatságos hadi, utazásai és vadász-kalandjai“** szárazon, vizen és levegőben. — Régi eredeti után, a mai kor nyelvezetéhez idomitva átdolgozá Erdélyi István, részv. társ. nyomdai müvezető. Kapható leend: Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében. A füzet mintegy 6—7 kis 8-adrét ivnyi lesz. Ára? — Tartalma: Előszó. — 1. A törökháboruban tapasztalt és szemmel látott történetek“. — 2. „A kémlődés.“ — 3. „Föütközet a törökökkel.“ — 4. „Tábori nők versengése.“ — 5. „Egy oly vadászat, melyen egy tehenet a fáról lőttünk.“ — 6. „Csodálatos hirmondó.“ — 7. „A török katonák vakmerősége.“ — 8. „Furcsa történet.“ — 9. „A megszabadult rab.“ — 10. „A szerencsétlenség.“ — 11. „Lovam története.“ — 12. „A betegség.“ — 13. „Egy vadkannali különös vadászat.“ — 14. „Deszszauba estek furcsák.“ — 15. „Egy huszár jövendölése.“ — 16. „Elutazás Deszszauból.“ — 17. „Egy medvével ritka történet.“ — 18. „Tengeri tapasztalások.“ — 19. „A nagy czápa.“ — 20. „Tovább utazás.“ — 21. „A nagy Mógol.“ — 22. „Elköltözés.“ — 23. „A nagy szél.“ — 24. **„Tovább utazás** és tengeri ütközet a vademberekkel.“ — 25. „Tengeri jeladás.“ — 26. **„Nagy szerencsétlenség.“** — 27. „További történetek.“ — 28. „Mesterséges vadászat.“ — E mü ugyan nem uj, csak az 1800-beli kiadásnak korszerü átdolgozása; de, az ily katona, utazó és vadász-füllentéseket kedvelőknek kedélyes olvasmányul fog szolgálni. — Pártolásba ajánljuk. Ugyancsak a részvénytársulati nyomdából ezzel egyidejüleg fog megjelenni, a közbejött akadályok miatt elkésett Milton nagyhirü „Elvesztett paradicsom“-a is. — Ez is Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében lesz kapható.

* **A debreczeni** ménes lovai mindig kapósak a környékben; felemlitjük azért, hogy a györgynapi vásár alkalmával a város több kétéves méncsikót ad el árverelés utján.

Délutáni posta.

— **A válság** tegnap estig még nem dőlt el. Bizonyosnak tartják Szlávy elnökké tételét, Móricz Pál, Györffy Gyula, Szell Kálmán államtitkárok lesznek a pénzigazságügy s belügyi tárczánál. — Bizuak a Szlávi-Ghyczy-Tiszaféle kabinet létesülésében. — A 9-es albizottság bevégezte működését. A 21-es biz. 18-ika táján kezd tanácskozni; hir szerint e bizottság ülésezése végeig a kormány marad.

— Tisza Kálmán következőleg nyilatkozik a „Hon“-ban: Én azokat, a melyeket magam nyilatkoztattam, nem tartottam elvtársaim előtt eltitkolandóknak, de azon közlemény tudtom s akaratomon kivül történt; s ezért most nem tartanám helyesnek, hogy annak hibás állitásait kiigazitsam vagy hiányait kipótoljam, hanem arra kérek mindenkit, hogy az emlitett vagy más hasonló közlemény után — mely a dolog természeténél fogva csak is hiányos és a biztos alapot nélkülöző lehet — el ne induljon. (Itt sincs megczáfolva a király nyilatkozata a bankkérdésről. Szerk.)

Felelős szerkesztő s kiadótulajdonos:
OLAH KÁROLY.
Főmunkatárs:
SZATMÁRI KÁROLY.

HIRDETÉSEK.

Arverési hirdetés.

A debreczeni királyi törvényszék, mint telekkönyvi hatóság részéről közhirré tétetik, miszerint a felperes **Szeles József** és neje **Trimai Matild** részére, alperes **Genesy János** és neje, **Nemethy Sarától** 3000 aft tőke és járulékai erejéig lefoglalt ingatlanok u. m. a debreczeni 1517-dik számu telekjegyzőkönyvben bejegyzett s 5000 aftra becsült péterfiautczai 883. sz. házastelek és 1 hold 500 négyszegl külső földe folyó 1874-ik évi **április hó 21-dik**, szükség esetére **május hó 21-dik** napján délutáni 3 órakor, az ugyanazon telekjegyzőkönyvben 5685/2. és 5685/3. h. r. sz. a. bejegyzett s 1500 aftra becsült 4 hold 1200 négyszög öl majorsági földi f. é. április 22-ik, szükség esetére május hó 22-dik napján délutáni 3 órakor a telek-könyvi irodában kiküldött végrehajtó Kovács József által megtartandó árverésen el fognak adatni.

Az árverési feltételek a következők:

1. Kikiáltási ár a becsérték, melynek 10%-a, vagy is a házra és külső földre nézve 500 aft, a majorsági földre nézve pedig 150 ft az árverelni szándékozók által a kiküldött árverelő kezéhez bánatpenzül leteendő.

2. Az ingatlanok az első árverési határnapon csak becsáron felül vagy azon, a második árverési határnapon azonban becsáron alól is eladatnak.

3. A vételár a házra nézve 3 egyenlő részletben, es pedig a leütéstől számitva 2, 5 és 8 hó alatt, a majorsági földre nézve pedig 2 egyenlő részletben a leütéstől 2 és 5 hó alatt, az árverés napjától fogva járó 6% kamatával fentirt telekkönyvi hatóságnál lefizetendő; a bánatpénz az első részletbe tudatik.

4. Vevő a vett háznak a leütéstől 14 nap mulva, a földnek pedig azonnal birtokába és használatába lép; tulajdonjoga azonban csak a vételár teljes lefizetése után fog hivatalból bekebeleztetni.

5. Vevő viseli az átirási kincstári dijat, és a vett ingatlanok után a leütéstől fogva eső mindennemü adó s egyéb terhet.

6. Ha vevő az árverési feltételeknek eleget nem tenne, a vett ingatlanok bármely érdekelt fel kérelmére a p. t. r. t. 459. §. értelmében vevő kárára és veszélyére ujabban kitüzendő s csak egyszeri árverésen becsáron alól is el fognak adatni.

Egyszersmind azok, kik a lefoglalt ingatlanokra tulajdoni, vagy más igényt érvényesithetni vélnek, felhivatnak, hogy igénykereseteiket ezen hirdetmény harmadszori közzétételétől számitott 15 nap alatt, fentirt telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be.

Kelt Debreczenben a kirá'yi törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnak 1874-dik évi február 27-kén tartott üléséből.

Hegedüs István.
aljegyző.

149 1—3

Kiadó lak.

Czeglédutcza 29-ik szám alatt egy utczai lakosztály Pünkösttől fogva bérbe adatik.

Értekezhetni ugyanott.

168 1—2

Szőllő veszső eladás.

Több ezer darab, valódi **passatutti**, gyökeres és sima, valamint **kadarka** szőlő veső kapható, kisebb és nagyobb mennyiségben megrendelhető nagycsapón czán a 330-dik szám alatti háznál Papp Sándornál. — Vidéki megrendelések utánvétel mellett pontosan teljesittetnek.

126 3—3

Nagyérdemü közönség!

Mután engem alulirottat, a **„Bika“ szàllodàban** — mint bérlőt — tizenhat éven át a t. cz. közönség folytonos pártfogásával szerencséltetni méltóztatott: engedje meg, hogy irányomban tanusitott azon kegyességéért ezuttal legszivesebb hálaérzetem és köszönetem kifejezését nyilvánitsam; engedje egyszersmind remélnem, hogy — midőn minden törekvésemet jövőre is oda irányzandom, hogy a t. cz. közönség várakozásának megfelelhessek — becses pártfogását tőlem jövőre sem vonandja meg; sőt a mennyiben most már a

„Fejérló“ szállodát

is, az ottani üzlet vezetésével folyó évi januártól fogva kezemhez vettem, — hogy a reám vállalt kötelezettségeknek embere lehessek, — a t. cz. közönség résztvevő támogatására még nagyobb szükségem van: bátorkodom azért kérni a minden rendü, rangu t. cz. közönséget, hogy engem szives jó indulatával gyámolitani továbbra is méltóztassék.

Mely kegyességét a t. cz. közönségnek az által kivánom kiérdemelni, hogy most már Debreczen város fentnevezett **mindkét vendéglőjének szobáit, kávéháza** és **termeit** oly **diszes butor és felszereléssel láttam el,** hogy azok nagyobb városok első rendü üzleteivel versenyezhetnek; — kiérdemelni kivánom az által, hogy pontos kiszolgálat mellett a legizletesebb étkek és italok a legmérsékeltebb árakon fognak kiszolgáltatni.

Éttermeimben ezentul is, mint eddig, a jó magyar konyha termékei lesznek élvezhetők, pontos előzékeny magyar kiszolgálat mellett.

Pinczèimben ugy a **„Fejérlò“** mint a **„Bikánál“**, elkezdve a legfinomabb **tokaji asszu**, mindenféle **belföldi finom borok**, aztán az **érmellèki asztali borok, ugy akò**, mint **itcze számra — le fèlmeszelyig** kaphatok, mindenek felett **tisztán kezelt, hamisitatlan minőségben.**

A **„Bika“ szállodánál pinczém tartalmával kihordàsra** a t. cz. közönségnek **sajátkezüleg** szolgálok naponként **d. e. 11—12 óra között**, alább jegyzett árakon.

Borok ára:

1873. évi	18 kr.	1862. bakar	80 kr.	Magyar rajnai	1 frt 20 kr.
1872. „	24 „	1862. szomorodni	80 „	Somlyói	1 „
1868. „	32 „	Szegszárdi vörös	60 „	Neszmélyi	1 „
1866. „	50 „	Budai „	60 „	Tokaji asszu	3 „
1862. magyaráti	40 „	Egri vörös	1 ft	Pétervári édes ürmös	1 „
1866. bakar	50 „	Gyöngyösi	1 „	Malagai 1852. évről	3 „ 60 kr.
1862. bakar	60 „	Villányi muskotáj	1 „ 40 „		

Tarsas ebédek, lakodalmak, névestélyek s minden néven nevezendő lakomáknak a **„Fejérló“** termében rendezését, s kivánat szerinti ellátását a legjutányosabb árak mellett vállalom el.

Tudatom egyszersmind, hogy éteszközökkel, azaz **késsel, kanàllal, villával** a házonkivül is szolgálhatok egész 1000 személyig.

Tàrsas kocsijaim a vasuti vonatokhoz és onnan vissza, naponként négyszer közlekednek.

Midőn ezekben foglalt kész szolgálatom és szolgáltatásom felől a t. cz. közönséget biztosithatni szerencsém van: egyuttal szives pártfogó jóságát továbbra is kikérvén, vagyok

Debreczenben márczius 12. 1874.

teljes tisztelettel

Fehér Herman,
a „Bika“ és „Fejérló“ szállodák bérlője.

Füszerkereskedèsbe

egy jó erkölcsü 14—15 éves fiu gyakornokul felvétetik, a német nyelvben jártasak előnyben részesülnek, bővebben érsesitést ad e lap kiadó hivatala.

164 1—3

200,000 darab szőllő vessző.

Névszerint bakator, rajnai fehér riesling, bárányfark, szürke ruhlandi, som szőllő, apró fehér, sárga orleans, vörös és füszeres tramini, vörös zierfandli, kék és korai kék burgundi, zöld szilváni, — budai zöld, stb. stb. eladó a folyó év tavaszán Bihar-Diószegen, nagyméltóságu gr. Zichy Ferencz ur szőllőszetében, hova a megrendelések teendők.

A sima vesszőnek . . . száza 1 ft.
A gyökeres egy évesnek „ 2 ft.

130 5—6

Hasonszenvi orvosi jelentés!

Alulirottnak van szerencséje a t. cz közönségnek szives tudomására adni, hogy lakását ide áttevén, nevezetesen női és gyermek bajokat, hasonszenvileg a legujabb tapasztalás szerint gyógyit és biztosan kezel.

Dr. Halassi József
lakik Battyániutcza 2159. sz.

150 3—3

Eladó

a debreczeni gazdasági tanintézetnél:

4000 darab homokon nevelt, dusgyökérzetü 4 éves, — és 6000 darab 1—3 éves ákáczfa; amannak száza 4—5 frt; ezé 1—3 ft.

2000 darab kiültetni való 3—4 éves eperfa, száza 10—12 frt.

10 ezer darab füzfadugvány, a kosárfonásra kitünő aranyfüzből, ezre 5 frt.

Ezenkivül kapható a hizékonyságra kitünő kisjenői sertésfajból tisztán tenyésztett 10 darab süldő kan. —

Venni szándékozók sziveskedjenek az alólirt igazgatóhoz fordulni.

142 3—3 **Molnár Lajos** h. igazgató.

Debreczen, 1874. nyom. a részv. társ. könyvnyomdájában.